

[Preben Lange]

Som det vil være tinget bekendt, gik mit parti, siumut, ud af denne valgkamp i Grønland med en fremgang på over 5 pct. Det var de grønlandske vælgeres opbakning bag siumuts politik og herunder den nye organisatoriske placering, som via medlemskab i Socialistisk Internationale også har medført et tæt samarbejde med socialdemokratiet her i landet.

Dette rokker dog ikke ved den kendsgerning, at siumut først og fremmest er et grønlandsk parti, et parti, der bygger på den grønlandske hverdag og virkelighed og derfor ikke direkte kan sammenlignes med noget dansk parti. Det er også denne kendsgerning, der ligger bag det faktum, at det gennem de sidste år er lykkedes for siumut at have et konstruktivt og positivt samarbejde på en række områder med de danske regeringer, uanset hvordan disse har været sammensat. Vi håber meget på, at denne situation kan få sådanne betingelser, at den kan fortsætte også i fremtiden.

Der er vel næppe nogen grund til at lægge skjul på, at visse områder i den nuværende regerings politik har ramt Grønland på en måde, vi ikke har været alt for lykkelige for. De nedskæringer, der er blevet gennemført, og de nye prisstigninger, som er iværksat, rammer os hårdt. Vi er naturligvis rede til at yde vores til at skabe bedre økonomiske forhold i hele rigsfællesskabet, men vi har ikke meget at yde af.

I disse tider oplever vi i Grønland starten på en isvinter, der tegner til at blive endnu værre end den, vi havde sidste år. Den isvinter, vi havde sidste år, er blevet kaldt den værste i dette århundrede. Den vinter, der i disse dage er ved at lægge sit ispanser over hele landet, er værre. Det er ganske enkelt en naturkatastrofe, der nu rammer os. I Sisimut, altså Holsteinsborg, der normalt er en åbentvandsby på dette tidspunkt, har man været nødt til at sprænge fiskerkutterne fri af is med dynamit. Hele dette hjertecenter i vores fiskeindustri er lammet.

I Nuuk, Godthåb, har kulden været så hård, at man i dag ser de gamle jollefiskere finde deres bjørneskindsbukser frem for overhovedet at holde ud at gå på havet. Frosten har været over 25 grader og truer med også at lukke denne havn. I fåreholderdistriktet har kulden svinget mellem 30 og 40

grader – en dødelig trussel mod dette nye erhverv, som vi kæmper for at opbygge.

Jeg tror, man hernede må forestille sig oversvømmelserne i Sydvestjylland for at forstå, hvordan sådanne naturkatastrofer kan lamme al konstruktiv aktivitet, for det er katastrofer af samme omfang og styrke, der nu lægger deres iskolde hænder over vor del af rigsfællesskabet.

Når et område i Danmark – som i Sønderjylland – rammes af sådanne katastrofer, er alle vel enige om, at her må sættes ind med al form for støtte og hjælp. Jeg vil gerne bruge denne åbningsdebat til at appellere til den danske regering, det danske folketing og det danske folk om, at en sådan forståelse også lægges for dagen over for den nordligste del af rigsfællesskabet.

Jeg vil også gerne benytte lejligheden til at påpege, hvordan vi mener at en sådan indsats kan startes allerede nu. Vi har i Grønland oplevet de bebudede prisstigninger i KGH som meget uforståelige og særdeles vanskelige at leve med, men af alle prisstigninger opleves dog stigningen i oliepriserne med 15 øre pr. l som det værste, der overhovedet kan tænkes i dag. Det er ganske enkelt »at kaste is på frosten«, hvis man kan bruge dette omvendte udtryk af »at kaste benzin påålet«.

Jeg skal her undlade at komme ind på den måde, prisforhøjelserne er blevet skabt på. Herom er der allerede sagt en del, og vores holdning er kendt. Men jeg vil understrege, at når det gælder stigningerne på olie, så hører den smule forståelse, der måske kan mobiliseres for økonomiske stramminger, op.

I disse tider, hvor også kulden i Danmark er ved at kunne mærkes for alvor, er det vel ikke vanskeligt for nogen her at forestille sig, hvad en stigning på olie vil betyde for den daglige husholdning, og læg så dertil, at nogle af de mennesker i vort land, som har den allerhårdeste dagligdag, de små jollefiskere, bliver ramt allerhårdest. Netop på grund af de stigende priser på olien til deres motorer og den risiko for fangsten, som frosten udgør, balancerer de hver dag på en økonomisk afgrund, når de starter ud. Jeg kan også nævne fabrikarbejderne, hvis arbejdspladser er lukket på grund af isen, mens deres olieregninger vokser i takt med kuldegraderne.

Mit landsstyre har i disse dage opsøgt både regeringen og dens støttepartier såvel som